

Ældrerådene spørger – om neutral præsentation af kandidater til ældrerådvalg

På DANSKE ÆLDRE RÅDs temadage om valg til ældreråd spurgte flere deltagere, hvordan en kommune må beskrive kandidater, der stiller op til ældrerådvalg. Må det for eksempel fremgå af kommunens præsentation,

- at en kandidat er medlem af et bestemt parti eller en bestemt organisation?
- at en kandidat har haft politiske eller organisatoriske tillidshverv og hvilke?
- at en kandidat har været medlem af en kommunalbestyrelse?

Hvad står der i Socialministeriets vejledning?

Hvordan forstås Socialministeriets vejledning om ældreråd pkt. 9, hvor der står, *Kommunalbestyrelsen skal informere om et forestående valg. Udarbejdelse af information, der forudsættes at være neutral, kan ske i samarbejde med ældrerådet.*

I den samme vejledning, pkt. 6 fremgår det,

Direkte valg medfører, at ældrerådsmedlemmer skal vælges som enkeltpersoner, og ikke som repræsentanter for politiske partier, interesseorganisationer mv. Stemmesedler til ældrerådvalg må således ikke indeholde reference til politiske partier, interesseorganisationer mv. Stemmesedler må derfor ikke udarbejdes således, at det samtidigt eller alternativt er muligt at stemme på organisationer. Kravet om direkte valg forhindrer, at der på forhånd reserveres pladser i ældrerådet til et antal personer, som repræsenterer særlige interessegrupper mv.

I Retssikkerhedslovens bestemmelser om ældreråd fremgår det af § 30, stk. 2, *Der kan ikke anvendes listeopstillinger eller indgå valgforbund i forbindelse med valg til ældreråd.*

Hvad må der skrives, og hvem bestemmer det?

Lovens og vejledningens formulering slår fast, at kandidater til ældrerådvalg kun kan repræsentere sig selv. Derfor kan det ikke fremgå af en kommunes beskrivelse, at en kandidat stiller op til ældrerådvalget for at repræsentere bestemte partiers eller organisationers interesser.

Svaret på spørgsmålet; hvordan må en kommune præsentation en kandidat er derfor, at det er tilladt at oplyse, at kandidaten,

- ✓ har været medlem af kommunalbestyrelsen, dog uden at nævne et partinavn,
- ✓ er formand for kredsbestyrelsen i håndværkerlauget,
- ✓ har været eller er medlem af/formand i en pensionistorganisation, dog uden at nævne organisationens/forenings navn.

Der er tale om en fortolkning af loven, hvor der i virkelighedens verden vil opstå og være en tvivl om, hvornår en tekst er 'neutral'. Svaret afgøres af kommunalbestyrelsen og ældre-/seniorrådet, som i fællesskab tilrettelægger valget og dets procedurer.

Kandidaters egen præsentation

Kravet til den neutrale oplysning om kandidater gælder for valgmateriale, meddelelser og annoncer, som udarbejdes af en kommune eller et ældre-/seniorråd. Ønsker en kandidat eller en organisation at præsentere en person med henvisning til parti- eller organisatorisk tilhørsforhold, kan det kun lade sig gøre i andet materiale eller via andre medier.